

Uredništvo
in upravnistvo:
Kolodvorske
ulice šte. 15.
Z urednikom se
more govoriti
vsaki dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.
Inserati:
Šeststopenjska peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsaki dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.
Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 3.

V Ljubljani v soboto 1. marcija 1884.

Tečaj I.

Volitve v trgovinsko zbornico.

Včeraj smo poročali svojim čitateljem o konečnem rezultatu volitev v trgovinsko zbornico. Izid teh volitev obradostil je narodno stranko, razveselil pa je gotovo vsakega, kateri se sploh zanima za napredek domače trgovine in obrtnije.

Številke imajo posebno logiko in ne treba temeljitega premišljevanja, da izvajamo naravne sklepe iz jasnih premis, katere nam podaja včerajšna volitev. Račun se ujema tem bolj, ker je bila volitev, na katero se ozira, popolnem prosta, ker nikdo ni uplival na volilce in ker tudi zlobnohudomušni kritik ne bi mogel trditi, da se je vlada ali kak drug nepoklican faktor na ta ali oni način utikal v volilno gibanje. Oglejte si številke in kakor v čistem zrcalu se vam bodo pokazali nazori, kateri so merodajni bili trgovinskim in obrtniskim krogom dežele kranjske.

V dvojnem oziru je bila volitev zanimiva. Jednoglasni votum neprimerno mnogobrojnega obrtniškega oddelka in ogromna večina v trgovinskem oddelku pričata jasno, da sta obrtni in trgovski stan na Kranjskem v nerazrušni zvezi z domačo zemljo in s slovenskim narodom, ki po njej od pamtiveka prebiva. Včeraj so dokazali volilci, da je mala obrtnija popolnem, trgovina pa večinoma v slovenskih rokah — in to je faktum, kojega ne bode mogla prezirati nobena sistema, katerega ne ovrže niti najzvitejša sovražna sofistika.

Čestitamo pa tudi narodnim volilcem, da v preračunjeni skromnosti niso postavili kandidatov v montanskem oddelku. Zmaga bi bila silno težavna, uspeh več nego dvomljiv, in kake bi bile praktične posledice? Izkušeni parlamentarci so čestokrat naglašali načelo, da je krepka, žilava opozicija prava potreba vsaki parlamentarni skupini; od nje izvirajo oni sokovi, kateri razrahljajo mirno gladino, brez nje preneha periodično plimovanje političnega življenja in njegova kipeča veličastnost se spremeni kmalu v otožno monotonijsko stagnujočega močvirja. Kontrola, ostro nadzorstvo je življenski pogoj plodunosnemu javnemu delovanju in nobeni politični stranki ne ugaja, ako so

njene rame neprestano obremenjene s tovorom nerazdeljene odgovornosti. To načelo velja za strogo politične korporacije, koliko bolj mora veljati za trgovinsko zbornico, katera ima v prvi vrsti gojiti materijelne koristi ter se le bolj postransko peča tudi s političnimi vprašanji!

Iz druge strani nas pa veseli, da se je tudi nemška stranka resno udeležila volilnega boja, da je postavila primerne, v strokovnjaškem oziru vsega priznanja vredne kandidate. Govorilo se je po Ljubljani in odmevalo je iz dunajskih listov, da se nemško-liberalni krogi ne bodo več brigali za take malenkosti kakor so volitve v trgovinsko zbornico, da nameravajo uže pri tej priliki na svojem majaku žigati plamteči signal pasivnega upora. In v istini se nam dozdeva, da so se od neke strani, katera svoje veljave le išče v skrajni negaciji, v strastnem zanikanju, dajali dobri nasveti, naj se nemški veliki obrtniki in lastniki rudnikov popolnem ločijo od velike mase domačih obrtnikov in trgovcev. Čestitamo nemškim volilcem, da se niso udali takim nasvetom, da niso marali, po otročje se kujati v samotnem kotičku abstinenčne politike. Odločno njih postopanje ugaja njih stanovskemu interesu, ob enem pa je dokaz, da se produktivni krogi naših nemških sodeželanov nikakor ne strinjajo s taktiko neplodnega kljubovanja. In tudi to je umljiv *avis au lecteur* marsikateremu nepoklicanemu huj-skaču.

In še nekaj družega! Če je razdor med našima strankama še preglobok, da bi se mogli sporazumeti v narodnih in političnih zadevah, toliko je vendar gotovo, da tega protivja ne treba pri vseh vprašanjih, ki se tičejo gmotnih interesov naše domovine. Tú se razprostira obširno polje, tú nas čaka pre-mnogo gradiva za skupno delo. Da iz pre-obširne tvarine navajamo le eno in drugo za-devo, opozarjamo novoizvoljene ude trgovinske zbornice na dve vprašanji, ki čakati rešitve. Povsod se napravljajo obrtne šole, le kranjska dežela s svojim ravno za ročne spretnosti tako nadarjenim prebivalstvom nima, izimši Ko-čevskega, niti jedne, in skrajni čas je, da se

tudi pri nas merodajne korporacije, na čelu jim trgovinska zbornica, odločno potegujejo za te prekoristne zavode. Iz druge strani pa se množé pritožbe o slabih komunikacijah, ki zavirajo promet, in o neugodnih tarifnih cenah južne železnice, ki jako neugodno uplivajo na gospodarski razvoj naše dežele in tudi v tej zadevi bo enkrat trebalo možate in premišljene besede. Ako nam odlični možaki, ki so včeraj bili izvoljeni za zastopnike kranjske trgovine in obrtnije, se združenimi močmi kaj priborijo v enem ali drugem oziru, potem jim je osigurjeno priznanje ne le somišljenikov, tem-več tudi uneta hvaležnost vsega naroda po deželi kranjski!

Kako naj bi se uravnale naše občine?

(Dalje.)

II.*

Po tem takem ne ostaja družega, poreče marsikedo, nego da se take občine prisilijo, zediniti se z družimi v veliko občino, ki bode vsemu temu kos, kar od posameznih občin zahteva zakon. Mi temu ne moremo pritrditi, vsaj nepogojno. Vsaka občina ima svoje posebne razmere in posebne potrebe, ki se le redko kedaj popolnoma ujemajo z razmerami in potrebami sosednjih občin. Iz prisiljene združbe mnogih občin gledé vsakterih opravil izviralo bi prej ali pozneje neprijetno in nestrpljivo stanje med njimi, ki bi se dalo odpraviti le s tem, da bi se združene občine zopet ločile. Zatorej se v posameznih deželah vedno ponavljajo in množijo prošnje takih občin, da bi se jim dovolila razdružba.

In kaj bi ne bilo tako? Pri velikih občinah prizadeva pogostno potovanje do oddaljenega občinskega urada, bodisi k volitvam ali rednim in izrednim občinskim sejam, bodisi v družih navadnih ali nenavadnih, važnih in

* V včerajšnjem I. članku se je na 2. strani v 14. vrsti vrnil natisni pogrešek. Namesto: „da je vsakteri v svoji hiši sam gospodar“, beri: da je vsakteri v svoji hiši rad sam gospodar.

Listek.

Vieux Saxe.

I.

Stara mati jo je skrbno varovala, in ko je prišla mlada gospodinja v hišo, hranila jo je itak za posebne prilike: ono staro posodo iz saksonskega porcelana, ploščke, skle-dice in sklede, čašice in stojala; — huda ura je bila v hiši, ako je nerodna roka zakrivila, da se je zdobilo jedno ali drugo teh čislanih orodij. Poznate ga vsi, ta stari meissenski porcelan — one bele, zvenceče ploščke z njihovimi enakomernimi, recimo: lapidarnimi risarijami in nerodnimi cveticami, šopki in lističi — vse v zatemneli, modri barvi. Dasi jih je muhasta in nepreračunljiva šega in navada izpodrivala in morda izpreminjevala, — barve — modre namreč in modrega značaja jim ni mogla vzeti ali predrugačiti, in dandanes je

slava in vrednost njihova tem večja, kolikor več štejejo let od svojega prerojenja v ognji.

In šega je pač muhasta; letošnjo zimo izmislila si je novo šalo: one modre risarije in črte na belem saksonskem porcelanu bile so predmet nove njene razposajenosti, in dandanes jih vidimo povsod — na papirji in na lesu, na pahljačah in ovratnikih, na tobačnicah in na ženskem krilu, po stenah in mizah — kamorkoli človek pogleda v modernem salonu! In to se imenuje — *Vieux Saxe*, — in imenovalo, kupovalo in iskalo se bo, dokler si nestanovitna šega druge burke ne izmisli.

In tudi listkar mora za šego, kamor ga vodi! Njenim in njegovim proizvodom je kratko življenje dano — njegovim le en dan, ako mu sreča in urednikova volja ne privoščí praznika ali nedelje, ko miruje tiskarna ter je radovedni bralec prisiljen, v ponedeljek zopet čitati list, katerega se je naveličal že v nedeljo.

Vieux Saxe — naj bo torej! Skusil bom risati, črtati, slikati, toda vse le — „modro“ — kakor je *Vieux Saxe*. In ko

bi bila časi kaka črta predebela, druga pa pretanka, pomislite, da rišem in pišem na mehko ilovico, kateri je treba v ogenj, da postane tvrda in zvenceča ko steklo.

Toda — zgrešil bi bil skoro pot. O pravem času me je še opozoril zadnji znani telegram predsednika dunajske „Slovenije“, poslan „Slovincu“, in ta brzovavka me je jako prijetno iznenadila. Ispredvidel sem namreč, da so se naši mladi rojaki na Dunaji resno poprijeli dela — študiranja, in ker nekateri juristi med njimi do sedaj morda še niso imeli prilike, srečati se s kakim paragrafom ali s kako postavo, katera se tiče občnih, bodiši državljan-skih ali katerihkoli pravic, lotili so se svojih postav: namreč pravil lastnega društva „Slovenije“. Te sedaj tolmačijo, in kakor je med učenjaki pravilno, ločili so se v dve stranki. Stvar je imenitna, in če bode kedaj pisal naš najmlajši odvetnik zgodovino slovenskega pravnega razvitka, gotovo ne bode pozabil teh važnih razprav, ki se vršé sedaj na Dunaji pri Dreherji ali pri „Tropperji“ — (dejali

neznatnih opravilih, jako veliko stroškov, kateri so tem bolj občutljivi, čem bolj je potovanje — zlasti v goratih krajih, po zimi in v hudih vremenih ali zaradi slabih in strmih potov — težavno in celo nevarno. Želja torej, da se taki neugodnosti z razdelitvijo velike občine v okom pride, je opravljena.

In kako zahotana in zatorej po navadi pomanjkljiva, pa vendar draga je uprava velike občine, ako mora opravljati sama vsa in vsaktera opravila lastnega in izročnega področja! Da bodo v taki občini v denarstvenih zadevah razvidne vkupne in posebne dolžnosti in pravice posameznih k njej spadajočih občinskih delov ali podobčin, treba, da se napravi vsako leto vkupen proračun ali proračun za vso občino ali županijo, in glede na posebne potrebe (za ceste, pota, šole itd.) posameznih podobčin tudi poseben proračun stroškov in dohodkov za vsako teh podobčin, za katere se mora vrh tega določiti tudi mera, po kateri se bodo, ako občinski zastop tako sklene, od posameznih občanov zahtevale službe za občinske potrebe, oziroma mera, po kateri se bodo namesto njih pobiralo dotično odkupilo. Pa to ni še zadosti. Ne glede na razdelitev plače, ki jo dobiva občinski poljski čuvaj, ali ki jo dobiva tu pa tam občinski pastir od občanov, kojih živino pase v čredi po občinskih zemljiščih, mora se napraviti za posamezne podobčine še posebna razdelitev davkov in drugih davščin, ki gredo od posesti in uživanja teh zemljišč, potem stroškov za njih nadzorovanje med tiste občane, ki so deležni njih užitkov, in sicer po meri deležnosti, katera mera se leto za letom spreminja. Ravno tako se morajo stroški za take naprave, ki bi bile v prid le temu ali onemu kraju v občini, n. pr. za javne vodnjake ali vodovode, za ulično svečavo, za tlak itd., razdeliti med tiste občane, ki potrebujejo takih naprav, in to spet na podlagi posebnih proračunov.

A če je v veliki občini že sestava raznih proračunov tako težavno delo, tem težavnejše je med letom delo dotičnega računovodstva in koncem leta sklepanje posameznih računov. Treba bi bilo res v vsaki občini za taka dela spretnega knjigovodje. Ni po tem takem čuda, da ima redko kje velika občina svoje račune v pravem redu, kar je gotovo žalostno in napravlja le nejevoljnost med občani.

Največkrat pa se čujejo tožbe, da se v velikih občinah navadno zanemarijajo interesi dotičnih podobčin, v kojih sklepa po svojem sprevidu večina zastopnikov, katera ali ne pozna razmer in potreb teh podobčin, ali se za nje ne briga, ali pa ima celo svoje posebne, podobčinam nasprotne interese, za katere se poganja v prvi vrsti, ne glede na pravico in na občni blagor.

Po tem takem je razumeno, da se ljudstvo ne more unemati za velike občine, v katerih so namreč združena vsa opravila lastnega in izročnega občinskega področja. (Dalje prihodnjič.)

smo časih, sedaj je pa bajt druga firma) — o potrebi dveh tretjin glasov. Čudno se mi pri tem učenjaškem boji jedino to vidi, da filologi in filozofi zmagujejo — stare juriste — „pomahane glavé“, kakor smo jim rekli ob svojem času, ali „stare bajte“, kakor pravijo sedaj.

V Gradci pa niso tako bojeviti! Se ve da „Triglav“ tudi nema toliko častnih članov, kakor dunajska „Slovenija“.

Zadnji je bil pri „Triglavu“ menda dr. Janez Bleiweis, in ta spi mirno smrtno spanje, — blagor mu! A častni člani dunajske „Slovenije“ so milovanja vredni: nad njimi visi Damoklejev meč „izobčenja“ ali „izbacnenja“, kakor je nekdo jedenkrat predlagal, in vležejo se morda zvečer k počitku kot častni člani, a drugo jutro jim prinese brzjavka vest, da so „izbacnjeni“ bili okolu — polunoči.

Pa gospodje naj se tolažijo, potisnjeni bodo v lepo družbo: Razlagu, Tomanu in drugim se je tako ali jednako godilo, in jaz sem bil tudi poleg, ko smo glasovali — in celo nekemu radikalnemu dohtarju je bilo jedenkrat

Politični pregled.

Avstrijsko-ogersko cesarstvo.

V seji 29. febr. zahteva dr. Menger, naj vlada razloži svoje stališče glede privilegija severne železnice. Foregger in tovariši interpelujejo ministra Pražaka, zakaj celjsko državno pravdnitvo ne dopušča celjski „Deutsche Wacht“, kadar je konfiskovana, takoj prirediti nove izdaje. Interpelant vidi v tem žaljenje tiskovnega zakona. Ministerstvo terja nov kredit za gradbo česko-moravske transverzalne železnice.

V klubu zedinjene levice je poslanec dr. Jaques naznanil, da namerava v zbornici urgirati obravnavo o odsekovem poročilu, naj se omeji objektivno postopanje v tiskovnih zadevah.

Zopet socijalističen zločin na Dunaji! Policija je hotela prijeti moža, ki je bil na sumu, da je v zvezi z anarhisti; on zbeži in ko ga preganjajo, ustrelí šestkrat s svojim revolverjem ter rani dva narednika. Napósled so ga vendar premagali in v zapor utaknili. Kaj porekó k temu novemu zločinu oni poslanci, ki so v svoji rahločutnosti se protivili izjemnim naredbam?

Tuje države.

Pri obedu, katerega je poslanec Saburov 29. febr. priredil na čast ruski deputaciji v Berlinu, napil je znani general Gurko nemški armadi; odzdravljal je nemški general Böhn, napivši hrabri ruski vojni.

V angleškem parlamentu utemeljil je Gladstone v dolgem in sijajnem govoru novi volilni zakon. Gledé mest se ni mnogo predrugačilo, po deželi pa dobijo volilno pravo vsi posestniki ali najemniki zemljišča, katero je vsaj na 100 gl. cenjeno. Ista določba velja tudi za Irsko. Ob enem je Gladstone obljubil, da bode prihodnje leto predlagal novo razdelitev volilnih okrajev. Ves govor bil je sprejet z burno pohvalo. Ako obvelja Gladstonov načrt, se s tem volilno pravo na Angleškem tako razširi, da je le en korak še do splošne volilne pravice.

Irski teroristi ne nehajo z dinamitom plašiti londonskega prebivalstva. Predvečerašnjem so prijeli v neki hiši blizu obrežja tri osebe, ki so pri sebi imele veliko dinamita. Baje so nameravale razrušiti justično palačo.

Na Italijanskem imajo ministarsko krizo. Zbornica sprejela je načrt Baccellijev o reorganizaciji višega pouka s tako neznatno večino, da je vsled tega ministerstvo demisioniralo.

Razne vesti.

(Imenovanje.) Nj. Veličanstvo je imenovalo kanonika in profesorja veronauka na malostranski gimnaziji v Pragi dr. Ferd. Hechta članom dež. šolskega sveta za Česko.

izobčenju zažugano, tedaj ko je sedel med dvema stoloma in ga je dunajski Klič v ranjku „Pavlihi“ tako idealno karikiriral — pardon — naslikal.

Tedaj pa še ni bil tako radikalen, kakor je dandanes. „Dohtar** se ne vstraši nobenega, če ni močnejši od njega“, piše „Pavliha“ v poročilu o trebanjski volitvi, ter nadaljuje: „Dohtar** se je od straha za levim ušesom praskal, ko mu je dohtar Rêzglas molil Klajbosovo pismo, potler je pa rekel: boljši je drži ga, kakor lóvi ga. Dajte pero in tinto! Kakor se je to zgodilo, pa je zmagovalec zmagal počénil mej dva stola; on je tël na obéjeh sedét, in zdaj nejma nobenega pod sebjó.“

Med dvema stoloma — to je bridka pa jako pogosta nezdoda; endemična je večjidel, le ob času volitev postane epidemična. Lansko leto je zahtevala mnogo žrtev in jedna je bil tudi naš slovenski — Schönerer. Na svidenje!

Pér.

(Naučni minister) je imenoval arhitekta Leop. Theyer-ja vodjo strokovne šole za lesene izdelke v Bocnu na Tirolskem.

(Dr. Edmund Neminar), nekdanji mimoreadni profesor rudnoslovja na vseučilišči v Inšpruku, stal je te dni na Dunaji pred sodnijo, ker je goljufnim načinom izvalil ljudem blizu 140 000 gld. Ostavil je svojo stolico profesorsko in se lotil industrijelnih podjetij, kupoval rudnike, gradiče in se ponašal kot bi bil lastnik časopisa „Tribüne“, založenega od pokojnega Skrejšovskega, ter je bil listopada meseca priprt. Zatožena sta tudi dva uradni slugi, koja sta ga vselej pravilno svarila, nego so mu imenje njegovo zarubili. — Z Dunaja se je pa včeraj brzjavilo, da so porotniki dr. Neminara nekrivega spoznali goljufije in zapeljevanja k zlorabi uradne oblasti; obsojen je bil potem zarad zakriviljene krive na šest mesecev ostrega zopora. Oba uradni slugi bila sta obtožbe oproščena. Iz druge strani se nam poroča: „Doktor Neminar je naredil sijajno karijero. Ne posebno nadarjen dijak (pisatelj teh vrstic je mnogo deloval z njim po znanstvenih zavodih dunajske univerze), znal se je vsacemu prikupiti in ne spominjamo se človeka, ki bi se bil znal tako hitro udomačiti in priljubiti. Podpirala ga je pri tem jako elegantna in lepa vnanjost in dober jezik. Še le 27 let starega, poklicali so ga na univerzo v Inomostu, kjer je deloval kot izvanreden profesor s 1600 gld. plače na leto — se ve da ne dolgo, ker poslušatelji so se kmalu naveličali hoditi zastoj čakati v kolegije; gospod profesor namreč navadno ni prišel. Bil je cele čase na popotovanji in senat akademski je moral konečno ministerstvu predlagati, da se mladi g. profesor odpusti, kar se je tudi zgodilo l. 1881. Že tedaj pričete svoje spekulacije je potem nadaljeval v velikanski meri, kakor je sedaj pokazala obravnava.

(Ruska deputacija.) Ruski car poslal je v Berlin deputacijo, da čestita nemškemu cesarju k sedemdesetletnici, odkar je prejel križ reda sv. Jurija. Prišli so zastopniki regimenta Kaluškega, v katerem je pred sedemdeseti leti sedanji nemški vladar dobil omenjeno odlikovanje; njim so se pridružili vitezi reda sv. Jurija vseh vrst. Prvi vrsti stoji na čelu veliki knez Mihael Nikolajevič, ki je dobil oni red pri padcu mesta Karsa, drugo zastopa general Gurko, guverner poljski, ostale pa grof Šuvalov in knez Obolenski. Tudi štirje prostaki so prišli, kajti red sv. Jurija se deli tudi navadnim možem ruske vojske. Veliki knez ni želel posebnega sprejema pri prihodu v Berlin, vendar je prišel popolnoma nepričakovano kronprince, ki je presrečno pozdravil došlo deputacijo. Njen vodja, veliki knez Mihael, je stric carjev in star kacic 51 let, lepe postave in uže nekoliko osivele brade. Posebno pa so se Berolinci čudili šesterim podčastnikom, ki so odposlani od ruskih polkov. Vsi so pravi orjaki; nekateri so zaviti v dolge, sive halje in imajo velikanske meče, druge odeva kožuovina in opasane nosijo črkeske krive sablje; velike črne brade ne pogrešamo pri nobenem. V istini pravi tipi ruski!

(Habent sua fata libelli!) V Heidelbergu je umrl Val. Korsch, bivši urednik „Petrogradskega časnika“, in upniki prodali so njegovo biblioteko, broječo 5000 zvezkov, za celih — 45 goldinarjev.

Dopis.

Z Dunaja, 26. febr. (Izv. dop.) „Slovenski Narod“ poroča v 45. štef. t. l., da je akademično društvo „Slovenija“ v svojem shodu dné 20. februvarija g. prof. Šukljeta izobčila kot svojega častnega člana zaradi njegovega vedenja proti težnjam slovenskega naroda. Oprostite mi, da Vam to poročilo, iz katerega vsake vrste zijá neka vesela škodoželjnost, nekoliko pojasnim.

Te dni je prišel na Dunaj neki gospod ter je prinesel iz Ljubljane imenitno novico, da je prof. Šuklje nekje rekel: „Kaj so meni mari prazne možnje dunajskih študentov!“ Omenjeni gospod je trdil, da vé ta izrek prof. Šukljeta od neke vse vere dostojne priče, a da njenega imena ne sme izdati. S tem Šukljetovim izrekom, sklepali so nekateri gospodje, ki jus studirajo že po 6, 7 in 8 let, žaljena je vsa slovenska mladina in s znanim interpretovanjem člana XIX. ves slovenski narod ergo Šukljeta je treba bacniti iz „Slovenije.“

„Slovenija“ ima zdaj 39 članov, trije so zadnji pristopili, da so pomagali podpirati radikalni predlog. Zastonj so predlog pobijali, z izvrstnimi razlogi nekateri juristi. Kazali so na enak slučaj l. 1875., ko je tudi „Slovenija“ izključila svojega častnega člana dr. Razlaga, zato ker ga je napadal „Slovenski Narod“. In vender slovenska mladina ni imela nikoli večjega in bolj poštvalnega dobrotnika in podpornika, kakor je bil dr. Razlag, ki dijakov ni podpiral samo z besedami in priporočili, ampak tudi z novci, in ki se je ves čas svojega življenja trudil osnovati društvo v podporo slovenskih vseučilišnikov. Dr. Razlag je bil tudi večkrat drugačnega političnega mišljenja, nego njegovi tovariši poslanci, napadali so ga za tega dolj grdo po časopisih; a dan danes je vsak preverjen, da je naša domovina imela kaj malo tako plemenitih, rahločutnih in poštenih domoljubov, kakor je bil dr. Razlag. S tem, da je „Slovenija“ izključila njega, osramotila je l. 1875. sebe, a ne dr. Razlaga. Sploh pa na vsem svetu nikjer ni te navade, da bi se častni člani izobčevali iz društev. In kdo bo v prihodnje še hotel prevzeti od „Slovenije“ častno članstvo, katero mu danes neprošena ponuja, a jutri zoper njegovo voljo po sili jemlje? S takim početjem „Slovenija“ posnema zagrebške Starčevićjance, ki so tudi v akademnem društvu Strossmajerjevo podobo sezgali in Bleiweisovo sliko iz društva vrgli.

A vsi ti razlogi so bili bob v steno. Pri glasovanju je bilo 10 glasov zoper, a 11 glasov za izobčenje. A predsednik g. Murko izjavi na to, da se po društvenih pravilih častni člani volijo z $\frac{2}{3}$ glasov, in da mora dosledno tudi za izobčenje biti $\frac{2}{3}$ glasov. Po živahni debati se je potem volilo sodišče, da razsodi, če g. predsednik prav tolmači. In to sodišče je izreklo, da ima gospod predsednik prav! Zdaj sodite sami, če je bil profesor Šuklje res izobčen iz društva, kakor poroča „Slovenski Narod!“

Zvedeli smo pozneje tudi, da prof. Šuklje podvržen mu besed nikoli ni govoril. Zvedeli smo pa od predlagateljev samih tudi v resnici klasično, brezimno pričo, na katero so se oni opirali. Ta priča je neki „phil. dr.“ M. M., zdaj v Trstu. Njegovo zanimivo biografijo je pod naslovom „Nov doktor“ prinesel letošnji „Škrat“ v svoji 3. številki na 10. strani. Ta biografija bodi g. predlagateljem živo priporočena!

Domače stvari.

(Črna maša.) Danes zjutraj ob 10. uri bral je v tukajšnji stolni cerkvi visokocastiti gospod stolni prošt Josip Zupan z veliko asistenco slovesno črno mašo za Njegovo Veličanstvo pokojnega cesarja Franca I. Navzoči so bili g. deželni predsednik Andr. baron Winkler s gremijem deželne vlade, excelenca fml. Evgen vitez pl. Müller, g. generalmajor Groller pl. Mildensee z mnogimi častniki, višji dostojanstveniki tukajšnih civilnih oblasti, mestnega zbora, kupčijske zbornice in zastopniki raznih ljubljanskih učilišč.

(Nova okrajna šolska nadzornika.) Vis. c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je imenovalo profesorja na c. kr. ljubljanski realki Andreja Senekoviča šolskim nadzornikom v radovljiškem, ravnatelja na c. kr. učiteljski Blaža Hrovatha šolskim nadzornikom v kočevskem okraju, oba za ostalo funkcijsko dobo.

(O enkėti), katero je sklical deželni odbor zaradi preobloženja naših posestnikov z hipotekarnimi dolgovi, izvedli smo sledeče. Enkēta bo imela tri seje. Prvo sejo v dan 16. aprila ob 10. uri dopoldne. Teh enkētinih sej se bodo po izvedbi deželnozbornih ukrepov vsled povabila udeležili: 1.) vsi kranjski deželni poslanci; 2.) kranjska kmetijska družba po treh delegiranih zastopnikih; 3.) slavna c. kr. vlada in 4.) naslednje osebnosti, ki so o razmerah kmetijskega stanu dobro poučene, in sicer občinski predstojniki: Martin Bavdek v Udmatu, Vinko Ogorelec v Škofelci, Josip Potepan v Dolenjem Semonu, Janez Levec v Mengišu, Aleksij Valjavec v Bistrici, Anton Planinec v Boštanjih, dr. Ignacij Namorš v Veliki Dolini; dalje gospodje: dr. J. Mencinger v Krškem, dr. Josip Kosler v Ljubljani, H. baron Lazzarini, veleposestnik v Smledniku, Janko Urbancič, veleposestnik pod Turnom, Adolf Obreza, državni poslanec v Cérknicah, Fran Kotnik, posestnik na Vrhniki, Anton Aleš, dekan

v Semiču, Anton Golobič, dekan v Cerkljah, Anton Ogulin v Novem Mestu, Fran Kavčič v Št. Vidu pri Vipavi in c. kr. okrajna glavarja, gospoda Jan. Mahkot v Ljubljani in Anton Globočnik v Postojini. Slavno c. kr. deželno predstvo se ob enem prosi, da naznani imena onih članov, ki imajo zastopati pri enkėti c. kr. deželno vlado. Vprašanja, koja bo enkēta razpravljala, se ob pravem času naznanijo enkētini članom. Le-ta vprašanja se tičejo naprave kmetskih domov, kmetskega dednega prava, hipotekarnega zadolženja in kmotijskega zasebnega kredita, dalje sredstva v povzdigo kmetijstva in pospešitve domače industrije in konečno, kako zaprečiti po nekaterih krajih razvajeno prekomerno žganjepivstvo. Vrh tega pridejo na vrsto v pogovor razne neprilichnosti, obsežene v poročilih župnijskih uradov, c. kr. okrajnih glavarstev in c. kr. okrajnih sodišč, ter se bodo nasvetovala sredstva, kako temu pomoči.

(Na c. kr. babiščih) v Ljubljani je bil slovenski učni tečaj dne 28. in 29. februvarija zaključen pod predsedništvom vladinega svetnika gospoda dr. vit. Stöckla s natančnimi izpiti. Izmed 12 učenk, koje so se priglasile k tem izpiti, nahaja se 11 z Kranjskega, 1 z Štajerskega. Petero učenk je dobilo spričevalo „prav dobro“, 5 „dobro“ in 2 „povoljno“.

(Občeni zbor hranilnega in posojilnega društva) v Ljubljani bo v nedeljo 2. marca ob 10. uri dopoldne v steklenem salonu Schreinerjeve pivarne na sv. Petra cesti. Na dnevnem redu je ogovor ravnatelja, poročilo in sklepanje o društvenem prometu za pretečeno leto, poročilo pregledovalnega odseka, volitev pregledovalcev in posamezni nasveti udov.

(Slovinci v Sudanu.) Kakor se vidi iz imenika pri Tokarji ubitih vojakov Bakerjevega oddelka, storili so smrt v daljnem Sudanu tudi sledeči Slovenci: Krivičič iz Istre, Smrekar iz Postojine (drugi ugibajo, da je to ista oseba z nekim Mih. Smrekarjem iz Tolmina, bivšim korporalom v 22. pešpolku) in Ljubljančan Potokar. Naj jim bo de leha zemlja afrikanška!

(Tepež.) V žganjariji v Frölichovi hiši stepla sta se včeraj dva žganjepivca, in eden teh junakov je bil pri pretepu tako težko ranjen, da so ga prenesli v bolnišnico.

(Tatvina.) Predvčerajšnjem po noči so pri hiši na Tržaški cesti št. 28, katera ima biti v kratkem prodana po eksekutivni dražbi, neznani tatovi odnesli vsa okna, vrata, vratica od peči, in celo vodnjaku lakomneži niso prizanesli.

(Olepšanje) franciškanske cerkve vrlo napreduje. Sedaj so postavili nova znotranja vrata pri vhodu. Narejena so iz solidnega orehovega lesa in stekla, ki je vlit na poseben način — tako zvani „Kathedralsglas“ — in ki nareja prav lep vtis. Razrezan je na male tablice, ki so potem zopet umetno skupaj sestavljene. Vsa vrata so okusno okovana; izvršila jih je znana tirolska firma.

(Uboj.) Mnogo se je uže govorilo in pisalo o sramotni prikazni, da se na Kranjskem neče zmanjšati število ubojev in težkih poškodb. Tak žalosten slučaj se nam zopet javlja z Gorenjskega: V dan 24. febr. okolu 8. ure zvečer sreča 17letni fant Lovrenc Slamnik, po domače Fortun iz Spodnjih Gorij (okr. radovljiški) na cesti 23letnega fanta Val. Čopa, po domače Jermanovega, kojega brez vsacega povoda s žepnim nožem takó nevarno zabode v levo stran vratu, da je Čop vsled ranjenja v nekoliko urah izdihnil svojo dušo. Slamnika so priprli; sodnijska preiskava bo pak pokazala, ali je ta zločin učinil vsled nepremišljene porednosti ali v pijanosti.

(Prihodnji teden) pričnemo s prevodom Turgenēve izvrstne povesti „Punin in Baburin“, na kojoj uže sedaj opozarjamo čestito občinstvo. — Ob enem naznanjamo, da naročniki „Laib. Zeitung“ po deželi lahko prejemaajo „Ljubljanski List“ pod istim zavojem, tako da odpade poštnina.

Telegrama „Ljubljanskemu Listu.“

Berolin, 1. marcija. „Norddeutsche allg. Zeitung“ odločno zanika, da bi se bil Bismarck leta 1881. z nekim članom najvišjega poljskega plemstva v Varzinu razgovarjal o poljskih aspiracijah proti Ruski. Petnajst let ni bilo niti jednega Poljaka v Varzinu.

London, 1. marcija. Vlada angleška je sklenila, da se pošlje vladi Združenih držav uljudna depeša, gledé akcije amerik. občanov, ki snujejo in izvršujejo na Angleškem dinamične zarotbe v pokončavanje oseb in imetka.

Poslano.

Dragi rojaki!

Pri dopolnilnih volitvah za kupčijsko in obrtnijsko zbornico zmagali so naši kandidati z ogromno večino. Nad tem zahvaliti se imamo v prvi vrsti narodnim volilem, v drugi pa onim domoljubnim zaupnim možem po mestih in na deželi, kateri so s svojo delalnostjo in poštvalnostjo pripomogli, da se je toliko narodnih trgovcev in obrtnikov udeležilo volitve. Narodni centralni volilni odbor ima prijetno dolžnost, zahvaliti se najtopleje vsem, ki so sodelovali pri sijajni narodni zmagi.

V Ljubljani dne 29. februvarija 1884.

Za narodni centralni volilni odbor:
Dr. K. vit. Bleiweis.

Uradni glasnik

z dne 1. marca.

Vladina objava z dne 29. februvarija t. l., zadevajoča pozivljenje 4. razreda k vojaškemu naboru za l. 1884 na Kranjskem in da se po § 44 omenjenega zakona za ta naborni razred prepoveduje ženitev.

Razpisane službe: Pri c. kr. okr. sodnji v Višnjem gori služba uradnega sluga z letno plačo 250 do 300 gld. in 25% aktivno doklado. Prošnje do 30. marca c. kr. predsedništvu okrožne sodnije v Rudolfovem. — Pri omenjeni okrož. sodnji izpraznjeno je mesto sodnijskega pristava IX. razreda. Prošnje do 11. marca c. kr. predsedništvu novomeške okrožne sodnije. — Na dvarazredni ljudski šoli v Košani nadučiteljsko mesto z letno plačo 500 gld. Izvedenci v orgljanji imajo prednost. Prošnje do 30. marca okr. šol. svetu v Postojini. — Na dvarazredni ljudski šoli na Studenci služba 2. učitelja, 400 gld. in prosto stanovanje; prošnje do 20. t. m. okr. šol. svetu v Krškem.

Eks. javne dražbe: Posestvo Fr. Šimčeve, oziroma Marije Šimčeve iz Prapreč, sodno cenjeno na 650 gld., dne 15. aprila, 15. maja in 24. junija v Rudolfovem. — Posestvo Julije, Evgenije in Emilije Milavec iz Cérknice, sodno cenjeno na 8250 gld., dne 29. marca v Logatcu. — Posestvo Antona Repiča iz Gradiš, sodno cenjeno na 611 gld., dne 22. aprila, 23. maja in 24. junija v Vipavi. — Andrej Vidmarjevo posestvo iz Rakične, cena 4135 gld., dne 22. aprila na Vrhniki. — Posestvo Antona Zajca iz Vidma, cenjeno na 240 gld., dne 27. marca, 24. aprila in 15. maja v Zatičini. — Fran Orešnikova zemljišča iz Sbur, sodna cena 3953 gld., dne 2. aprila, 7. maja in 11. julija v Mokronogu. — Posestvo Blaža Gašpariča iz Bezgovice, sodna cena 935 gld., dne 7. maja, 11. junija, 9. julija v Kočevju. — Posestvo Tomaža Sidovna iz Zl. ane, sodna cena 1824 gld. 50 kr., dne 22. marca, 22. aprila in 23. maja v Radovljici. — Posestvo Jakoba Svrža z Slapa, sodna cena 800 gld., dne 11. novembra, 12. decembra 1884 in 13. januarja 1885 v Vipavi. — Posestvo Frana Boleta iz Slavine, sodna cena 2490 gld., dne 2. maja v Postojini. — Posestvo Marije Penko iz Kala, sodna cena 750 gld., dne 5. maja v Postojini. — Posestvo Josipa Lenarčiča iz Nadanjega Sela, sodna cena 4133 gld., dne 9. junija v Postojini. — Posestvo Antona Doleasa iz Hruševja, dne 25. junija v Senožečah. — Posestvo Josipa Čepka iz Vovč, sodna cena 1785 gld., dne 16. maja v Postojini.

Dodavanje. C. kr. vodstvo idrijskega rudnika razpisuje, da treba: 2000 hektol. pšenice, 1600 hektol. rži in 1000 hektol. turšice, in sicer jedno polovico žita do konci aprila t. l., drugo pa do konci maja 1884. Prošnje do 21. marca 1884 do 3. ure popoldne c. kr. rudniškemu vodstvu v Idriji.

Proglasen za mrtvega je trgovski pomočnik Krstan Rosman, porojen v Rifenberku na Goriškem, ki se je l. 1853 mudil v Gradcu a potem izgini.

Umrla je

v bólnici:

Dne 28. februvarija: Ana Turk, dekla, 40 let stara, za rakom v trebušni žlezi.

Tujci.

Dne 28. februvarija.

Pri Malči: Lampl, trgovec z Dunaja. — Müller, fabrikant iz Remscheida. — Grof in grofinja Bombelles z Hrvatske. — Frauendorf, soproga grašč., pl. Wildon, fužin. soproga z Spodnje Štirsk. — Röthel, trgovec iz Kočevja. Pri Slonu: Trauttenberger, Nagy, Lustig, trgovci z Dunaja. — Wiederwohl, trgovec iz Trsta. — Marini, trgovec iz Škofje Loke. Pri bavarskem dvoru: Vatovec, posestnik z Rašice. — Wernig, mesar iz Postojne. Pri južnem kolodvoru: Premisel, trgovski potovalec iz Budapešte. — Mayer, trgovski potovalec iz Maribora.

Poslano.

V št. 37 tukajšnjega lista «Sl. Narod» nas neki brezimnik pod krinko «Več delavcev» tirja na odgovor. Mi pa ljudem brez imena ne odgovarjamo, sicer pa, če je treba, na merodajnem mestu vsako uro. (12)

Tuma, Sturm, Kriegel.

KLEINMAYR & BAMBERG
 knjigotržnica, tiskarna in knjigoveznica
 v Ljubljani

priporočata se v točno in cenó izvršitev vseh dotičnih naročil

Albin K. Ahčič

trgovina s železnino in stavbinsko ključničarstvo

(11) 6-1 Ljubljana

Gledališke ulice št. 8

priporoča svojo dobro izbrano zalogo štedilnih ognjišč, pečij in namiznih ognjišč, vseh stavbinskih okovanj, raznovrstnih železnih šibik, jezičastega in čveterovatega železa, dalje priporoča tudi priznane kot najboljše in s bronasto svetlinjo povodom ljubljanske izložbe odlikovane pljuge ter razno poljedelsko orodje.

Podpisani usoja si naznaniti, da je

zalogo bruseljskih klobukov

in drugih stvari od gospoda **A. Pribošiča** prevzel ter priporoča p. n. občinstvu

vsakovrstne klobuke

za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnorjave, svetlo- ali temnosive, svetlo- ali temnozeleno itd., po 2 gl. 20 kr.; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, rjave ali črne, dobro blago, po 1 gl. 80 kr., najboljše po 2 gl. 20 kr.; **svilnate cilindre**, najfinjša roba in najlepši izdelek, po 4 gl. 50 kr.; **klobuke za dečke** po 1 gl. do 1 gl. 50 kr.; dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate

(4) itd. itd. Odličnim spoštovanjem

Ivan Soklič

v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 6.

Semena.

Po najnižji ceni se dobivajo mnogovrstna zanesljivo kaliva, kakor: **dečna detelja** (Luzerner), **živinska velkanska pesa**, **domača detelja**, kakor tudi **travna, poljska in vrtna semena.**

Poštna naročila se hitro razpošiljajo, kakor tudi drugo mnogovrstno blago se brez ozira na dobiček preskrbuje pri

(5) 3-3 **Petru Lassniku.**

Svarilo!

S tem p. n. občinstvu opozarjamo, da se v novejši dobi izdelujejo kase ter prodajajo, ki imajo skoro jednako firmo, kakor i mi. Trgovinski prijatelji nam naznanjajo, da se na ta način občinstvo le slepi, ter mení, da kupuje kase Wertheimovke!

Mi svarimo, ne kupovati tacih kas, ker se s tako zlorabno manipulacijo špekulira le na premenjo imena.

Jedina zaloga pri gospodu

Franu Detterji

zaloga šivalnih strojev v Ljubljani.

(10) 4-1

F. Wertheim in drugi

c. kr. dvorni liferanti c. kr. priv. prve avstrijske tovarne za kase.

J. pl. Trnkóczy, lekar pri „pri zlatem samorogu“

priporoča in razpošilja s poštnim povzajem

Marijaceljske kapljice za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vpeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo.** — 1 Sklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl. **Svarilo!** Opozarjamo, da se tiste **istinite Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri **J. pl. Trnkóczy-ju.** Razpošiljava se le jeden tucat.

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20^h

Brez te **varstvene znamke**, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot **ponarejeno.**

Schutzmarke.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču

je odločno najboljšo zdravilo zoper **protin** ter **revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite** itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. **Zarava naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.**

Zahvala.

Gospodu **pl. Trnkóczy-ju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na **protinske** bolezni na nogi **silno trpeli** in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezen čimdalje hujša prihajala in uže več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr.** ter si ga nemudoma naročim. In res imel je **čudovit vpeh**, da so se po kratkej rabi **oprostili mučnih bolečin.** S popolnim prepričanjem priznavam **torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo** in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni **priporočam.** Vašej blagorodnosti pa izrekam **najprisrčnejšo zahvalo**, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Smarji pri Celji.

Planinski zeliščeni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno olje

najboljše vrste, izborno zoper **bramore, pljučnico, kožne izpuške** in **bezgavne oteklino.** 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr. (6) 2-2

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih; udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah à 21 kr. jeden zavoj s 6. škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrše se tekoj v lekarni pri „Samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

A. Mayer-jeva

zaloga

piva v steklenicah

v Ljubljani

priporoča izvrstno

marčno pivo

iz pivovarne bratov Kosler (2) 3-3

v zabojčkih po 25 in 50 steklenic.